

2014/15

RAŠICA

Osnovna šola Šentvid
Ljubljana Šentvid, junij 2015

Pri ustvarjanju so bili aktivni:

Nik Grbajs
Anej Tomplak
Nejc Peklaj
Taja Petrič – vodja
Patrik Rovšnik
Lucija Smole
Nejc Žunič
Nina Zajc

Mentor: J. Skaza

Podatki:

- elektronska oblika Rašice (e-Rašica), izide kot zbornik 1-krat v šolskem letu
- naslov: eRasica@gmail.com
- Osnovna šola Šentvid, Prušnikova ulica 98, 1210 Ljubljana Šentvid

Besedilni prispevki in slikovni material je v arhivu OŠŠ.

To se je zgodilo v tem šolskem letu

1.

»Danes bom spraševala,« je bila odločna učiteljica.
»Neee . Pa ne že spet.«
»Moram. Dobiti moram ocene.«
»Če jih morate Vi dobiti, potem bomo pa mi Vas vprašali,« je bil pameten sošolec.

2.

»A si že slišal za Prekmurje?« je vrtala v sošolca učiteljica.
»Sem.«
»In? ... Kje je?«
»Daleč.«
»Kje daleč?«
»Učiteljica,« se je oglasil Friderik, »predaleč, da bi on vedel, kje je.«

3.

»Kako določimo spol?«
»Eee,« je mencial učenec.
»No, to pa ni težko,« ga je spodbujal učitelj.
»Ja, pogledam in vem.«
»Kaj pa pogledaš, da potem veš?«
»Če so breskvice, je ženskega spola, če pa ...«
»Kaj, če pa ...«
»Če pa ima odtočno cev, potem je fant,« je z olajšanjem izdaval rešitev.

4.

»Kolikokrat sem vam rekla, da se učite sproti!« je zavpila učiteljica.
»Učiteljica, oprostite, tega pa nismo šteli.«

5.

»Zakaj si zamudil?« vpraša razredničarka učenca.

»Ne vem.«

»In zakaj si zamudil včeraj?«

»Ne vem.«

»In zakaj boš zamudil jutri?«

»Moč navade,« se oglasi iz prve klopi Friderik.

6.

»Zdaj pa te imam dovolj. Šel boš h gospe psihologinji!« se je jezila učiteljica.

»Toda ...« je mencial učenec.

»Kaj toda?« je bila vedno bolj togotna učiteljica.

»K njej ne morem.«

»Zakaj ne moreš k njej?«

»Včeraj mi je namreč rekla, da me ima tudi ona že dovolj.«

7.

»Daj, pohiti. Teči hitreje. Preden boš ti pretekel krog, bo že sonce zašlo.«

»Kako bo zašlo, če pa je danes oblačno,« je pametoval počasnež.

8.

»No, kam bi uvrstil mačke?« se je glasilo vprašanje.

»Eeee ...«

»In kaj je mačka?« je ponovno vprašala učiteljica.

»Past za miši,« je pohitel brihtnež z odgovorom.

9.

»Daj, pomisli malo, kaj boš rekel.«

Učenec je tiho in gleda v strop.

»A bo kaj?«

Tišina.

»No, bom še zaspala ob tvojih odgovorih,« se je oglasila učiteljica.

»Kar dajte, jaz bom pa še naprej razmišljal.«

10.

»In zakaj imaš enako napako pri nalogi kot tvoj sošolec?« je zanimalo učitelja.

»Ker je on nalogo prepisal od sošolke,« je pohitel z odgovorom.

11.

»Se zavedaš, da si s takšnim delom sam koplješ jamo,« je psihologinja karala učenca.

»In Vi mi pravite, da nič ne delam?«

12.

»Ali veste, da sem genialec?« je bil glasen učenec.

»Kako si pa to izvedel?«

»Učitelj mi je rekel, da samo genialci lahko naredijo takšno napako.«

PESNIŠKA RAŠICA

Ustvarjali so:

Nina Zajc

Taja Petrič

Pia Mlakar Frančiškovič

Lanuška Kovačič

Nejc Poljanec

Nika Atanasovski

Neža Kokalj

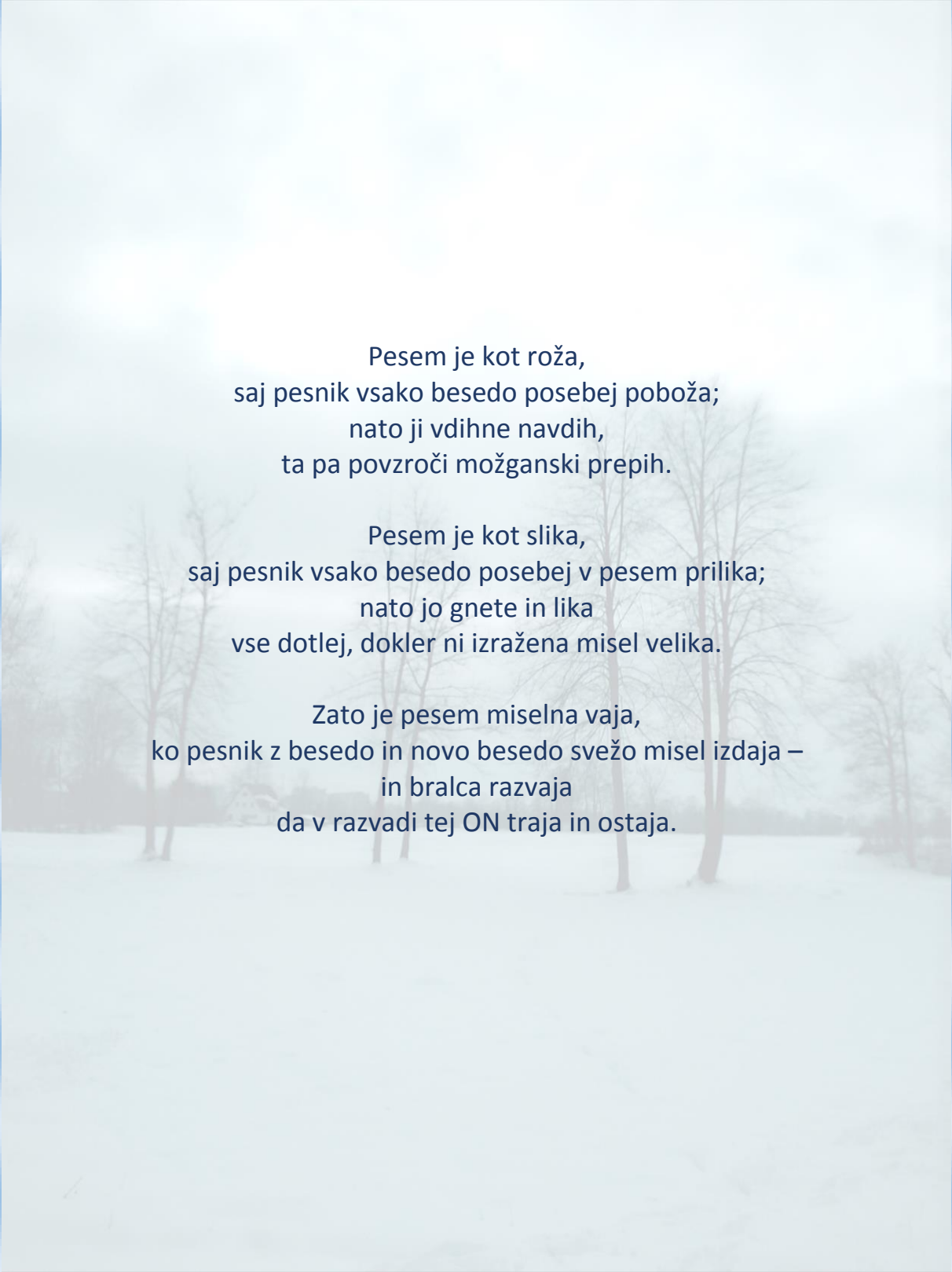
Jakob Prelesnik

Friderik Vilar

Ema Lapajne

Tela Ravnikar

Namesto uvodne besede

Pesem je kot roža,
saj pesnik vsako besedo posebej poboža;
nato ji vdihne navdih,
ta pa povzroči možganski prepih.

Pesem je kot slika,
saj pesnik vsako besedo posebej v pesem prilika;
nato jo gnete in lika
vse dotlej, dokler ni izražena misel velika.

Zato je pesem miselna vaja,
ko pesnik z besedo in novo besedo svežo misel izdaja –
in bralca razvaja
da v razvadi tej ON traja in ostaja.

Daleč na vodi ...

Daleč na vodi,
ognjena krogla žari,
ognjena krogla žari,
je nič ne pogasi.

Tih nad gladino,
se težko zlato zašibi,
se težko zlato zašibi,
se nikoli ne potopi.

Začuti toploto in radost,
z ognjenimi žarki ta vzide,
z ognjenimi žarki ta vzide,
a komaj vzide,
z nočjo že odide.

Šentviški povodni mož

V Šentvidu pred šolo je ona cvetela,
med fantiči se vedno je rada vrtela,
do konca jih lepa je Manca obnorela,
poklonov bila je zelo vesela,
zato si je najraje takole zapela:
»Najlepša, najboljša med vsemi sem jaz,
vse druge doživijo ob meni poraz.«

In tako bi bilo še veliko dni,
če šolskega plesa v petek bilo ne bi,
saj tako se – poročevalcu – te novice zdi.

Zgodilo se v petek je pozno zvečer,
ko oče pripeljal na ples je svojo hčer,
ošabna je ona iz BMW-ja stopila,
nato pa vsem pričujočim zavpila:
»Med vami je Manca vesela zdaj,
le glejte, da bo res pravi direndaj.«

Sošolke hitro so jo obkrožile
in iz vljudnosti njeno obleko pohvalile,
nato pa iz torbice sok rdeče pese potegnile,
in ga po njeni obleki izlile,
modrino blaga so tako v rdečino spremenile.

Od šoka je Manca glasno zavpila:
»Ojej, ojej!« nato pa tulila, tulila.

Potem so fantje sošolke obkrožili,
roke se nerodno sem in tja vili,
eni so požirek ali dva iz pločevinke potegnili,
drugi pa s smehom se v tek spustili.

Dekleta in Manca so same ostale,
najprej so se samo malo zmerjale,
nato so se še nekoliko zlasale,
na koncu pa kot da so znorele,
trdno so se za roke prijele
in glasno zapele:
»Sošolci so se razkadili,
nas na cedilu so pustili,
a nam ne bo prav nič hudo,
k Mrežarju gremo na vodo.«

Družno so še sklenile,
da bodo odslej skupaj frajerje lovile,
pri tem pa se ne bodo pobile.

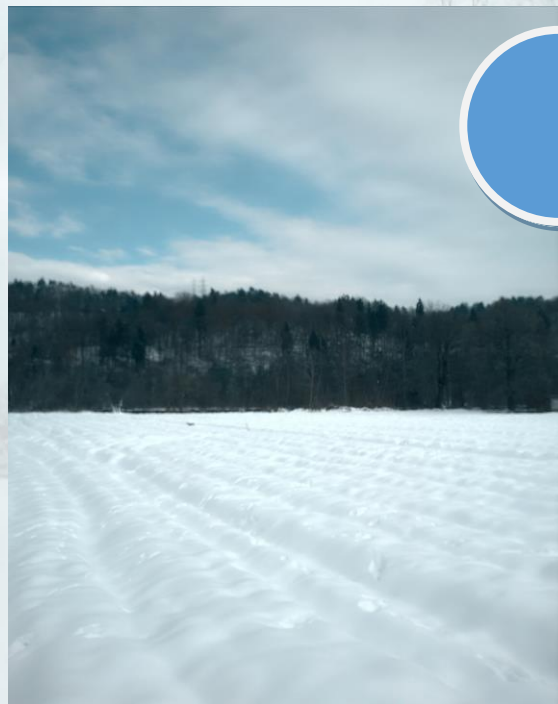
V ponedeljek so v šoli sporočile,
da bilo je super, oh in fajn,
od sošolcev bi pa prav gotovo bolje plesal sam Einstein.

Povodni in sodni

S: Kdo si, ki pod vodo spi in tako smrči,
da ribice bodi?

PM: Povodni, Vaša visokost,
povodni, ki vsak dan obgloda kakšno ribjo kost.

S: Dovolj, ti pravim mož povodni,
pred tabo je, kot vidiš, vrhovni sodni.

PM: Oprostite, gospod pravični,
vem, da niste Vi prav nič krivični,
zato boste razumeli,
da hotel nisem nič,
pod vodo sem le osamljen ptič.

S: O ti povodni mož nerodni,
ribice loviš, dolgo spiš, pa na koncu dneva še na ples hitiš?

PM: Mar ni to lepo,
da se malo poveseliš,
da kaj pokadiš,
potem pa, tako ... v sanjah, pod vodo zaspiš.

S: In kaj zgodilo se je sinoči?

PM: Le kaj naj povem,
še vedno sem navdušen
in po srcu, pravim vam, zelo dobrodušen.
Bilo je pozno, pozno ponoč,
na zabavo sem pritekel čisto vroč.
Vse je divjalo, se smejalo, ropotalo in cigljalo,
fantje so dekleta vrteli,
no, vsi so bili veseli.
Pa zagledam pri mizi zeleni,
dekle v opravi rumeni.
Sama je za mizo sedela
in žalostno s priprtimi vekli venela.

S: Venela?

PM: Da, venela – in v obraz je bila čisto bela.
Zasmili se meni tedaj lepotica,
rdeča postanejo moja lica,
srce mi hitreje in hitreje bije.
Pa kaj bi govoril,
v hipu sem ji že dvoril.

S: A si jo samo nagovoril,
si ji mogoče kaj hudega storil?

PM: Prav globoko sem se ji priklonil,
v vodi bi, vam pravim, sigurno utonil.

S: Ta je pa smešna,
zdi se mi, da je tvoja duša grešna
in na lepoticke zelo požrešna?

In kaj se je zgodilo?
Je mogoče dekle privolilo
in se je s tabo v plesu zlilo?

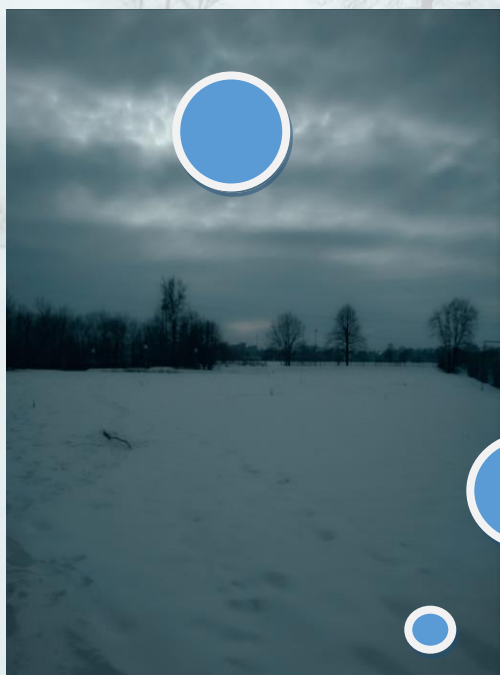

PM: Priklonil sem se ji globoko,
razkoračil sem se na široko,
vdihnil na debelo in se ji nasmejal veselo:
»Oj mala, bi malo zaplesala?«
sem se **slinil** ter na kolena **šinil**.
A ona me je zgrabila,
na plesišče potegnila,
se name čisto cela naslonila,
nato pa na ves glas zavpila:

»Le hitro, le hitro povleci me v raj,
plesati hočem zdaj in ne, ko bo glasba šla goodbye.
In tako me je vodila ...

S: Mar hočeš reči, hehe,
da te je ona po plesišču podila?

PM: Gonila, gonila ...
Najprej sva se samo malo znojila,
potem sva od plesnih užitkov tulila,
nato je ona z vinom svojo žejo pogasila,
na koncu se name s celim trupom zvrnila
in divje zacvilila:
»K tebi želim,
da bi si malo oddahnila,
mogoče še kaj popila,
kaj pokadila,
potem pa celo noč bi se s tabo veselila.«

S: In ti si ji ustregel?

PM: Seveda,
na vodno gladino sem se ulegel,
in ji na očeta in mamo prisegel ...

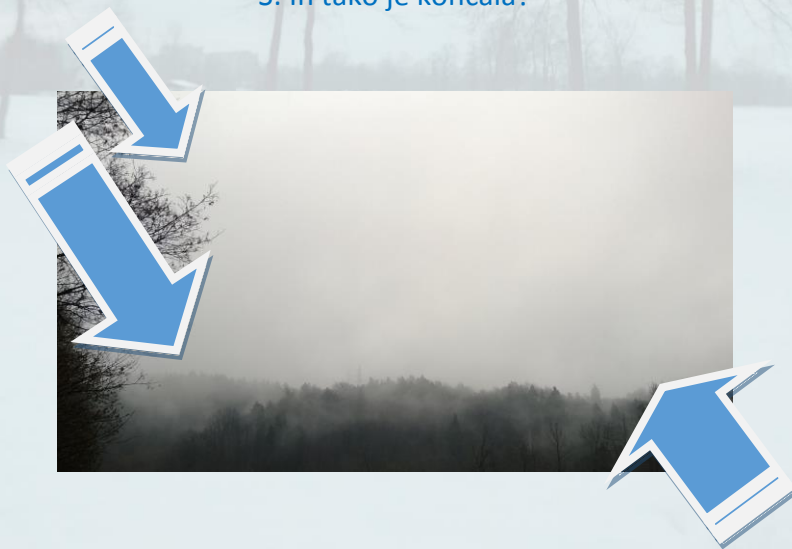
S: Pa očeta in mame ti nimaš,
ha, zakaj zdaj samo kimaš?

PM: Povedal sem ji lepo,
da je pod vodo najprej hudo
in da v globinah je čisto tiho ...

S: In ona?

PM: Ona se je samo smehljala,
malo me je celo priganjala,
z mano se v globino peljala,
modrina zajela je njeno oko,
pljuča napolnila so se ji z vodo.

S: In tako je končala?

PM: Da, končala. Povedati moram,
da se ni nič bala.
Najprej je malo trepetala,
nato še drgetala,
na koncu je čisto ... zares zaspala.

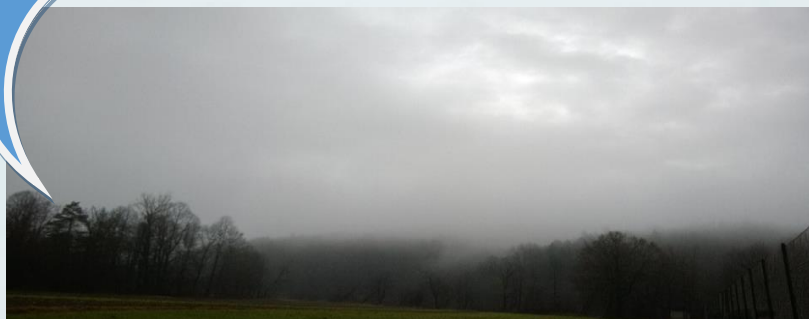
S: Torej si jo ubil.

PM: Mogoče utopil, z vodo jo čisto malo zalil.
In to samo zato,
da ji tu zgoraj, na tem svetu,
kjer se je počutila kot v getu,
ne bi bilo hudo, težko.

S: Oh, taka je ta reč,
zdaj nimam kaj več reč,
lahko le ugotovim,
in tebe, povodni, v večne globine napodim.

PM: Hvala vam gospod pravični,
vidim, da so najini pogledi slični
in niti nič do pravice krivični:
Če komu zgoraj pomagaš na spodnji svet,
ni nujno, da boš ves preklet,
sodnik bo izdal pač en pamflet,
kjer bo pisalo:

»Ob dejanju , povodni, bil je zadet,
hudo zadet.«

Zala in savski mož

V Šentvidu pred šolo se možakar ustavi,
verjemite,
v čisto novi in čisti opravi,
čeprav je še prej bil v umazani Savi.
Njegov pogled, kot da je zadet,
išče deklico zalo,
vedno oblečeno premalo;
ki fante izziva,
da jih rdečica poliva.

To o Zali,
poredni deklici mali,
možak je slišal na Savi
danes zjutraj, se pravi davi.

Ta korenjak, na videz poštenjak,
stopa zdaj do vhodnih šolskih vrat
z namenom, da deklici zavije vrat.

Prav zdaj je odmor,
kriči se,
kot da je v šoli pomor –
in v tej gnéči,
Zala obrne hrbet svoji sréči.
Ko proti izhodu têče,
med potjo komu kaj rêče,
poglede sem in tja méče
v upanju,
da ne bo nihče opazil, da ima léče;
in si želi, da se še kakšen opêče.

Med fanti zdaj leti, drsi, drvi in se smeji;
za vrati pa: joj!
Kosmat ji zavpije:

»Stoj!«

Za vrat jo z rokami drži,
vanjo pa radovedno obrača vodene oči:
»A ti si ta mala,
ki ji pravijo Zala,
ti, ki rada zapeljuješ,
fantom um zamegljuješ
in svojih dejanj se prav nič ne sramuješ?«

A ona ga pogleda proseče,
kot da sploh ni dekle moteče:
»Oprostite gospod,
danes je veliko zmot,
ena je tudi ta,
za to vam predočim izgovora dva:
»Najprej nisem zala,
in poglejte, ne tudi mala;
sem le deklič
in ko se našminkam, izgledam kot kič.
Sem pa deklica čila,
menda v obraz čisto mila,
zato ni potrebna vaša sila,
da bi mojo radost ubila.«

»Praviš pomota?... Mogoče je res zmota?
Tvoj izraz ... se mi zdi nežen,
pogled skoraj snežen ...
Zdaj vem,
da tistemu fantu verjeti ne smem!«

»In kdo me je zatožil,
grdih besed o meni naložil,
moje slabosti pomnožil?«

»Miha, tvoj fant.«

»Moj fant? Ko fanta sploh nimam ...«

»Potem pa ...« hiti govoriti.

»Oh te laži!
Za to boste odgovarjali vi,
s pestmi vas bom, da bo tekla kri.«

A komaj je zavpila,
ga je skozi vrata pahnila,
nato pa še nadenj planila,
kaj planila, skočila.

Možakar si le malo svobode izbori,
toliko, da se dvigne in nazaj proti Savi odhiti.

Zala se zdaj reži, reži ...,
a v smehu ji popokajo obrazne kosti,
kri ji zalije dihala,
in tako je truplo postala.

V šoli so si oddahnili,
fantje so se še naprej z dekleti veselili;
povodni pa še zdaj v Savi čepi,
če pa kdo k njemu po pomoč prileti,
se globoko v vodi skrije,
ušesa si z rokami prekrije,
nato pa miži in miži,
in na ves glas kriči:

»Vseeno mi je,
kaj se z zaljubljenimi tam zgoraj godi,
nikoli več – pred Zaline oči!«

Basen

na temo Povodnega moža

Pred vrati mesnice se osliček ustavi.
Mesar mu tako v krvavi opravi pravi:

»Noter ne smeš,
to zdaj veš,
ušesa imaš neurejena,
predolga so in na koncu rjava
kot stara polena.«

Osliček pogleda orjaka,
zdi se mu prava spaka,
vodene so njegove oči,
iz ust pa se mu voda cedi.

Osliček mesarja tako nagovori:

»Bodi prijazen,
če ne ti bom rekel golazen,
spusti me not,
pa ne boš v mojih očeh idiot,
odpri vrata zdaj,
da stopim v plesni raj.«

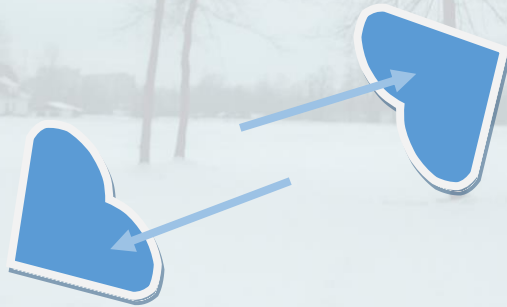

Mesar se malo upira,
a le zaradi ljubega mira
ga noter spusti.
Najprej se počuti bedno,
a ko zagleda osličko čedno,
pripleshe pred njo tako,
kot pred vsako lepotico vedno.

»Al plesala bi z mano!?« ji rigne
in ona takoj svojo ritko dvigne.

Plesala sta, kot bi ju nosil vihar,
za druge jima ni bilo čisto nič mar.
Nato sta se poljubila,
srček si v srčka spustila
in pogumno h koncu krenila.

Njiju ni videl nobeden več,
klobas pa bilo veliko, veliko preveč.

PRILOGA

Nina Zajc

8. a-razred

Moje pesmi

Ljubljana, 2015

Svetloba

Nekje vidim svetlobo,
bela je in se lesketa,
iščem ..., iščem jo,
a je ne najdem,
ker je ušla.

Ušla iz mojega srca,
iz rdečega srca.

...

Ko zdaj pogledam se v ogledalo,
vidim le srce,
ki je prazno in čisto malo.

Žalostno se mi smeji,
gledava se
iz oči v oči.

Majhna sreča –
majhna sreča se mi pokaže
in ujamem svetlobo
in s srca
odženem tesnobo.

Moj svet

Moj svet je
kakor zavozlana vrvica:

ko rečem ne,
mislim da,

ko kažem veselje,
me obliva žalost.

Moj svet je veselje

v obliki žalosti
zaradi strahu;

zaradi strahu
se moj svet podira

in iz meseca v mesec

je moja vrvica vozлана,
vedno bolj zavozlana!

Moj svet govori drugače,
drugače od drugih,

govori mi,
pojdi stran,

stran od lažnivcev,
stran od vseh ljudi,

ki so tukaj –

in hkrati šepeta mi:

ne obupaj,
ampak upaj.

Počasi se moj svet
spravlja v red.

Po sedmih letih se je vrvica razvozlala

in dojela sem,
da je ta svet,

moj svet,

tudi lep.

Moja ljubezen

Si moja zvezda
na vrhu vseh mojih želja,
upanje,
ki ponese me do meja,
fant,
ki sanjam ga
lahko vsak dan.

Si moje vse,
kar imam,
moje življenje,
ki pozabiti ga ne smem.

Si moje srce,
moj navdih,
želja nositi v spominu mojem
vsak tvoj je dih.

Svoboda

Svoboda je moje življenje,
moje dihanje vsak dan,
smejanje čez ves teden,
beseda,
ki jo izgovorim.

Svoboda je vse,
kar si v življenju zaželiš,
večno veselje,
ki ga sanjaš,
pesem,
ki jo poješ celo noč.

Vedela sem,
da bo prišla svoboda,
svoboda,
ki jo sanjam
že celo večnost.

Nikoli ne veš,
kaj te čaka naslednji dan;

ampak jaz vem:

vsak dan je presenečenje.

Grenkoba

Ko letiš,
 občutiš svobodo,
ko plavaš,
 občutiš hitrost ...

Kaj pa občutiš,
ko nastane prvi poljub?

...

Jezna sem bila,
 ko si odšel,
 odšel za zmeraj,
 odletel kot slavček;
 ko si odletel in odšel.

...

Vem,
 imeti moraš svobodo,
zato steci za njo –
 in bodi vesel!
 ... in uživaj v poljubu druge.

Razmišljanje

Slišim glasbo,
ki mi jo prinaša veter,
ptičje petje na ves glas,
in slišim zvok,
ki me spominja
na tvoj deški bas.

Pogrešala te bom.
Bolj, kot si
lahko zamisliš.

Le še v sanjah
te bom videla
nekje na koncu –
in tvoj obraz –
naslikal se mi bo v soncu.

In še takrat
in tam v daljavi

me boš odrival ...

Ti in jaz

Mislim nate,
na tvoje oči,
na tvoj glas.

Rada bi se ti
oddolžila
za vse svoje napake
za vse nepremišljene korake.

Ugotovila sem -
da edini si,
ki me pozna,
ki me takšno, kot sem, prizna.

Želim te še bolj
spoznati,
slišati,
videti.

Sprašujem se:
Kaj sploh si,
ali si čudež
ali samo fant?

Mogoče o tebi sploh
ne smem govoriti ...

Besedo, tisto,
reči ti želim,
a se mi izmikaš,
odmikaš stran, stran.

Ko pomislim na tvoje ime,
zažarijo mi oči
in zasmejim se do ušes
in počutim se,
kot da sem iz nebes.

UTRINKI DOGAJANJA

SKOZI
RAŠIČINO
OKO

Storyline: Zgodovinski časovni trak – 5.a-razred

Pri družbi je veliko poglavje Zgodovinski razvoj. Potovali smo skozi različna zgodovinska obdobja, se učili, kako so v tistem obdobju živeli, kakšna orožja in orodja so uporabljali, kako so se oblačili, kako so se prehranjevali, zabavali ... Kako dobro razumejo posamezna obdobja, so učenci dokazali pri likovni vzgoji, ko so izdelali po družinah bivališča za določeno obdobje.

- ✚ V prazgodovini so naši predniki bivali v jamah. T
To so izdelale Eva, Lana, Brina, Valerija in Valmire.
- ✚ Mostiščariji so živeli na Ljubljanskem barju.
Njihova domovanja so poustvarili Tinkara, Gloria, Jaka, Mark in Domen.
- ✚ Seznanili smo se z naseljevanjem Slovanov.
Zemljanko so izdelali Aneja, Eva, Živa in Aiken.
- ✚ Pred 2000 leti so na naših tleh zgradili Emono.
Ker učenci dobro poznajo to obdobje, izdelava rimskega domusa ni bila težka: Nika, Lana, Matevža, Aljaža in Martina.
- ✚ Slovenija ima kar nekaj čudovitih srednjeveških gradov.
Jon, Gašper, Jernej in Blaž so izdelali srednjeveški grad.

Začetek našega dela so posneli novinarji Planet TV. Prispevek si lahko ogledate na spodnji povezavi:

<http://www.planet.si/novice/slovenija/video-ucenje-ki-mu-pravijo-storyline.html>.

Fotografije uspešno zaključenega dela

Prispevali učenci 5. a-razreda, mentorica Marja Godler

Po kulturnem dnevu ...

Kje smo bili?

Ni vrba, ampak najbolj slavna lipa na
Gorenjskem? _____

Največji spomenik največjega pesnika na Slovenskem je v _____.

Najbolj črni/temni stanovanjski prostor,
ki smo ga obiskali, je _____

Na Gorenjskem smo bili v mesecu _____,
ko zvonček začne cveteti.

Še nekaj slik iz dogajanja na šoli

Na svidenje v jesen.